SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO TỈNH LÀO CAI
TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG LÊ HỒNG PHONG

MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ 1 MÔN NGỮ VĂN LỚP 10, THỜI GIAN LÀM BÀI: 90 PHÚT

TT	Kĩ năng	Nội dung kiến thức / Đơn vị kĩ năng	Mức độ nhận thức				
			Nhận biết	**Thông hiểu**	**Vận dụng**	**Vận dụng cao**	**Tổng % điểm**
1	**Đọc**	Văn bản truyện	2	2	1		
			10%	20%	10%	0%	**40%**
2	**Viết**	Viết văn bản nghị luận phân tích đánh giá một tác phẩm truyện (Chủ đề, những nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật)	1*	1*	1*	1*	
			15%	25%	10%	10%	**60%**
Tổng			***25%***	***45%***	***20%***	***10%***	**100%**
Tỉ lệ chung			**70%**		**30%**		

Lưu ý: - Tất cả các câu hỏi trong đề kiểm tra là đề tự luận

- Cách tính điểm của mỗi câu hỏi được quy định chi tiết trong Đáp án và hướng dẫn chấm

ĐẶC TẢ ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ 1 –MÔN NGỮ VĂN LỚP 10, THỜI GIAN: 90 PHÚT

TT	Nội dung kiến thức/ Kĩ năng	Đơn vị kiến thức/Kĩ năng	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
1	ĐỌC HIỂU	Văn bản truyện (Ngữ liệu ngoài sách giáo khoa)	**Nhận biết:** - Nhận biết lời kể, ngôi kể, lời người kể chuyện và lời nhân vật. - Nhận biết đề tài, không gian, thời gian, chi tiết tiêu biểu trong truyện. - Nhận biết được những đặc điểm của nhân vật, cốt truyện, câu chuyện trong tác phẩm truyện. - Nhận biết được bối cảnh lịch sử - văn hóa được thể hiện trong văn bản truyện. **Thông hiểu:** - Tóm tắt được cốt truyện và lí giải được ý nghĩa, tác dụng của cốt truyện. - Phân tích được các chi tiết tiêu biểu, đề tài, câu chuyện và lí giải được mối quan hệ giữa các yếu tố này trong tính chỉnh thể của tác phẩm. - Lí giải được ý nghĩa, tác dụng của việc lựa chọn lời kể, ngôi kể, điểm nhìn trong tác phẩm. - Phân tích, đánh giá được đặc điểm của nhân vật và vai trò của nhân vật trong tác phẩm. - Xác định được chủ đề, tư tưởng của tác phẩm; chỉ ra được những căn cứ để xác định chủ đề, tư tưởng của tác phẩm. - Phát hiện và lí giải các giá trị đạo đức, văn hóa từ văn bản. - Giải thích được ý nghĩa, tác dụng của các biện pháp nghệ thuật xây dựng nhân vật. **Vận dụng:** - Rút ra được bài học về cách nghĩ, cách ứng xử do văn bản gợi ra.	2	1	1	0	40%

TT	Nội dung kiến thức/ Kĩ năng	Đơn vị kiến thức/Kĩ năng	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
			- Nêu được ý nghĩa hay tác động của tác phẩm đối với tình cảm, quan niệm, cách nghĩ của bản thân trước một vấn đề đặt ra trong đời sống hoặc văn học. **Vận dụng cao:** - Vận dụng những hiểu biết về bối cảnh lịch sử - văn hoá được thể hiện trong văn bản để lí giải ý nghĩa, thông điệp của văn bản. - Đánh giá được ý nghĩa, giá trị của thông điệp, chi tiết, hình tượng, những đặc sắc về nghệ thuật trong tác phẩm theo quan niệm của cá nhân. - Liên hệ để thấy một số điểm gần gũi về nội dung giữa các tác phẩm truyện thuộc những nền văn học khác nhau.					
2	VIẾT BÀI VĂN NGHỊ LUẬN VĂN HỌC	Viết văn bản nghị luận phân tích đánh giá một tác phẩm truyện (Chủ đề, những nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật)	**Nhận biết**: - Giới thiệu được đầy đủ thông tin chính về tên tác phẩm, tác giả, thể loại truyện. - Đảm bảo cấu trúc, bố cục của một văn bản nghị luận. **Thông hiểu**: - Trình bày được những nội dung khái quát của tác phẩm văn học. - Triển khai vấn đề nghị luận thành những luận điểm phù hợp. Phân tích được những đặc sắc về nội dung, hình thức nghệ thuật và chủ đề của tác phẩm. - Kết hợp được lí lẽ và dẫn chứng để tạo tính chặt chẽ, logic của mỗi luận điểm. - Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt. **Vận dụng**: - Nêu được những bài học rút ra từ tác phẩm. - Thể hiện được sự đồng tình / không đồng tình với thông điệp của tác giả (thể hiện trong tác phẩm). - Có cách diễn đạt độc đáo, sáng tạo, hợp logic. **Vận dụng cao**:	1*	1*	1*	1*	60%

TT	Nội dung kiến thức/ Kĩ năng	Đơn vị kiến thức/Kĩ năng	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
			- Đánh giá được ý nghĩa, giá trị của nội dung và hình thức tác phẩm. - Thể hiện rõ quan điểm, cá tính trong bài viết. - Vận dụng hiệu quả những kiến thức tiếng Việt lớp 10 để tăng tính thuyết phục, sức hấp dẫn cho bài viết.					
Tổng, Tỉ lệ %				**40**	**30**	**20**	**10**	**100**
Tỉ lệ chung				**70**		**30**		**100**

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO TỈNH LÀO CAI
TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG LÊ HỒNG PHONG

ĐỀ MINH HỌA KIỂM TRA GIỮA KÌ 1 - MÔN NGỮ VĂN LỚP 10, THỜI GIAN: 90 PHÚT

I. ĐỌC HIỂU *(4,0 điểm).*

Đọc văn bản sau:

(**Tóm lược phần đầu**: Chuyện kể về cuộc chiến đấu chống Mỹ của người dân Hòn Đất. Sau một trận chống giặc càn, mười mấy dân quân du kích đã rút lui vào hang Hòn, trong số họ có Hai Thép, Ba Rèn, cô Quyên, chị Sứ,… Chị Sứ là người con của Hòn Đất. Chị từng bị kẻ thù bắt, nhốt và tra tấn dã man. Kẻ thù huy động lực lượng bao vây tấn công ác liệt, chặn đường tiếp tế, bỏ thuốc vào nguồn nước để đầu độc người trong hang Hòn. Giữa lúc hiểm nguy, chị Sứ liều mình đi lấy nước cho mọi người nhưng không may bị địch bắt. Chúng treo chị Sứ lên ngọn cây dừa, ép chị khuyên mọi người trong hang Hòn ra đầu hàng…).

Giọng nói ồm ồm của tên giặc giờ lại hăm hở sủa vào máy:

- Các người trong hang chú ý, chú ý! Đây, tiếng nói của chị Nguyễn Thị Sứ...

Mọi người trong hang đều nhìn ra. Đây cũng là những phút giây chờ đợi căng thẳng, thử thách. Nhưng mọi người không phải đợi lâu. Ngoài kia đã vọng vào tiếng nói hết sức quen thuộc, ai cũng nhận ra ngay là tiếng nói của Sứ:

- Thưa các đồng chí, tôi là Sứ đây...

Tiếp đó, bỗng chị vụt nói rất nhanh:

- Các đồng chí đừng tin, tụi nó nói láo, tôi không bao giờ đầu hàng. Các đồng chí ơi, đừng uống nước suối, đừng bỏ súng. Trong đó còn mạnh giỏi hết không, con tôi còn sống không? Nếu còn thì bắn một phát súng cho tôi mừng!... Mấy lời cuối cùng chị Sứ nói sao mà vội vã, sao mà dồn dập, khẩn thiết! Tiếng chị như gào lên trong máy, cấp bách, dữ dội. Mọi người trong hang đều ngẩng mặt, đứng hết cả dậy. Trên những khuôn mặt ấy bỗng chảy ròng nước mắt. Anh Ba Rèn nhảy phắt ra giữa hang. Anh xoạc chân đưa khẩu ga-răng lên vai, bắn chĩa ra ngoài luôn ba phát bầm, bầm, bầm!..

Nghe Sứ nói đến đấy, thằng thiếu tá tái mặt chửi lớn. Thằng Xăm thì co chân đá chị ngã chúi xuống rồi nhảy lên người chị, giẫm đạp. Nhưng huyền diệu thay cho cái tiếng súng. Nó làm rạng rỡ khuôn mặt đang áp sát đất của chị Sứ. Chị sung sướng quá, chị mừng quá. Tiếng súng đã đáp lời chị, đáp lại hy vọng sau rốt mà chị hết lòng mong mỏi. Như vậy là vẫn còn, vẫn còn sống!" Chị nghĩ thế và gượng nhổm lên, nhìn vào hang Hòn. Đôi mắt chị mở to ngoái nhìn về cái hang ấy. Có thể là chị nhìn qua cái hang ấy. Trong đôi mắt có ánh vui mừng, ánh cháy bỏng, đau đáu. Đôi mắt đó lưu luyến không nỡ rời, ngập ngụa những yêu thương, những hy vọng, vừa mãn nguyện, vừa căm oán, vừa sung sướng nhưng lại vừa mông mênh cái đau giã biệt. Cho nên đôi mắt đó vốn đã đẹp nay càng tuyệt đẹp."

(Trích *Hòn Đất,* Anh Đức, NXB Văn học, 2002)

Trả lời các câu hỏi:

Câu 1. Xác định ngôi kể trong đoạn văn bản trên.

Câu 2. Theo văn bản, *"mấy lời cuối cùng"* của chị Sứ được miêu tả bằng những từ ngữ nào

Câu 3. Phân tích tác dụng của biện pháp tu từ liệt kê trong câu văn sau: "*Đôi mắt đó lưu luyến không nỡ rời, ngập ngụa những yêu thương, những hy vọng, vừa mãn nguyện, vừa căm oán, vừa sung sướng nhưng lại vừa mông mênh cái đau giã biệt*".

Câu 4. Nhận xét vẻ đẹp của nhân vật chị Sứ được thể hiện trong văn bản.

Câu 5. Từ nội dung văn bản, hãy rút ra bài học có ý nghĩa đối với bản thân anh/chị (trình bày từ 5-7 dòng).

II. VIẾT *(6.0 điểm).* Hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) phân tích, đánh giá những nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật của văn bản trên.

Hết